

UNIwersYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Ewolucja biologiczna i kulturowa człowieka

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Biologia	Cykl dydaktyczny 2022/23
Specjalność -	Kod zajęć WBBIOS.12N.62861358d753f.22
Jednostka organizacyjna Wydział Biologii	Języki wykładowe Polski
Poziom studiów Studia pierwszego stopnia	Obligatoryjność Obowiązkowy
Forma studiów Studia stacjonarne	Blok zajęciowy Przedmioty nieprzypisane
Profil studiów Profil ogólnoakademicki	
Koordynator zajęć	Katarzyna Kaszycka
Prowadzący zajęcia	Katarzyna Kaszycka, Krzysztof Kościński
Okres Semestr 2	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia Wykład: 20, Zaliczenie z oceną Konwersatorium: 10, Zaliczenie z oceną
	Liczba punktów ECTS 2

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Zapoznanie z tłem ewolucji, miejscem człowieka wśród naczelnych i pokrewieństwem małp i ludzi.
C2	Zapoznanie z przebiegiem i etapami procesu antropogenezy oraz charakterystyką naszych przodków w ciągu ostatnich 6 milionów lat.
C3	Przekazanie wiedzy o działaniu ewolucji we współczesnych populacjach: ludzka zmienność, polimorfizmy, adaptacje.
C4	Przekazanie wiedzy o ewolucji ludzkiej kultury oraz analogiach między ewolucją biologiczną a kulturową
C5	Wyrobienie umiejętności wyszukania fachowej literatury z zakresu ewolucji człowieka, dyskusowania na wybrane tematy oraz przygotowania opracowania naukowego w formie prezentacji.

Wymagania wstępne

Podstawowe wiadomości z zakresu ewolucji i anatomii człowieka z zakresu szkoły średniej

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy – Student zna i rozumie:			
W1	mechanizmy i tło ewolucji, miejsce człowieka wśród naczelnych, charakteryzuje cechy naczelnych	BIO_K1_W08, BIO_K1_W11	Test
W2	przebieg ewolucji człowieka, charakteryzuje poszczególne gatunki naszych przodków i ich adaptacje	BIO_K1_W08, BIO_K1_W11	Test
W3	działanie ewolucji we współczesnych populacjach oraz dlaczego zmienność w odniesieniu do człowieka ≠ rasa	BIO_K1_W08	Test
Umiejętności – Student potrafi:			
U1	Integrować i interpretować uzyskane informacje	BIO_K1_U03, BIO_K1_U05	Projekt, Prezentacja multimedialna
U2	samodzielnie wyszukać fachową literaturę z zakresu ewolucji człowieka, dyskutować na wybrany temat oraz przygotować opracowanie naukowe w formie prezentacji	BIO_K1_U03, BIO_K1_U04, BIO_K1_U05, BIO_K1_U07	Projekt, Prezentacja multimedialna
Kompetencji społecznych – Student jest gotów do:			
K1	aktywności i samodzielności w podejmowaniu działań profesjonalnych oraz doskonalenia własnej wiedzy	BIO_K1_K01, BIO_K1_K02	Projekt, Prezentacja multimedialna

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Tło ewolucji człowieka (mechanizmy, metody datowania, fosylizacja), miejsce człowieka wśród naczelnych, klasyfikacja i ewolucja naczelnych	W1	Wykład
2.	Przebieg makroewolucji człowieka oraz różnorodność gatunkowa naszych przodków (Orrorin, ardipteiki, australopiteki i parantropy, wczesny Homo, Homo erectus, archaiczny człowiek, w tym neandertalczyk, anatomicznie nowoczesny człowiek)	W2, U1, K1	Wykład, Konwersatorium
3.	Ewolucja we współczesnych populacjach: zmienność wewnątrzgatunkowa i jej uwarunkowania, polimorfizmy, adaptacje, pojęcie "rasy" w antropologii	W3, U1, K1	Wykład

4.	Ewolucja ludzkiej kultury (m.in. w zakresie wytwarzania narzędzi, gospodarki, sztuki, mowy, wierzeń); związki między środowiskiem, ludzkimi cechami biologicznymi i kulturą	U1, K1	Wykład, Konwersatorium
5.	Analiza wybranych zagadnień z zakresu ewolucji biologicznej i kulturowej człowieka na podstawie samodzielnie wybranych artykułów naukowych	U1, U2, K1	Konwersatorium

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień
Konwersatorium	Dyskusja, Metoda projektu, Praca w grupach
Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	75% z cotygodniowych quizów będących podsumowaniem najważniejszych faktów i sprawdzających uwagę na wykładach/ lub 55% z testu końcowego
Konwersatorium	Wykonanie projektu/prezentacji

Literatura

Obowiązkowa

Lewin R., 2002, Wprowadzenie do ewolucji człowieka, Prószyński i S-ka, Warszawa
 Kaszycka K.A., 2008, Rozdz. 42 (Antropogeneza) i Rozdz. 43 (Zmienność wewnątrzgatunkowa człowieka),
 [w:] "Biologia. Jedność i różnorodność", Wyd. Szk. PWN, Warszawa

Dodatkowa

Stone L., P. Lurquin, 2009, Geny, kultura i ewolucja człowieka. Synteza, Uniw. Warszawski, Warszawa
 McKie R., 2001, Małpolud. Opowieść o ewolucji człowieka, Muza, Warszawa
 Pyne L., 2019, Siedem szkieletów. Historia najstłanniejszych ludzkich skamieniałości, Copernicus Center Press, Kraków
 Kaszycka K.A., 2009, Dymorfizm płciowy południowoafrykańskich australopiteków. Wyd. Naukowe UAM, Poznań

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	20
Konwersatorium	10
Czytanie wskazanej literatury	10
Przygotowanie projektu	10
Przygotowanie prezentacji multimedialnej	5
Przygotowanie do zaliczenia	5
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 60
Liczba punktów ECTS	ECTS 2

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Kierunkowe efekty uczenia się

Kod	Treść
BIO_K1_K01	Absolwent jest gotów do stałego aktualizowania wiedzy z zakresu nauk biologicznych
BIO_K1_K02	Absolwent jest gotów do krytycznej analizy informacji upowszechnianych w mediach, szczególnie z zakresu nauk przyrodniczych
BIO_K1_U03	Absolwent potrafi samodzielnie wyszukiwać i analizować informacje pochodzące z różnych źródeł i wyciągać na tej podstawie wnioski
BIO_K1_U04	Absolwent potrafi przygotować i prezentować prawidłowo udokumentowane opracowania naukowe wybranych problemów biologicznych
BIO_K1_U05	Absolwent potrafi brać udział w dyskusji posługując się językiem naukowym typowym dla nauk biologicznych oraz przedstawiać i oceniać różne opinie i stanowiska
BIO_K1_U07	Absolwent potrafi posługiwać się językiem angielskim w zakresie nauk przyrodniczych zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego
BIO_K1_W08	Absolwent zna i rozumie dzieje życia na Ziemi, koncepcje teorii ewolucji oraz mechanizmy ewolucji z uwzględnieniem ich podstaw molekularnych, a także źródła zmienności organizmów oraz czasowe i przestrzenne uwarunkowania różnorodności biologicznej
BIO_K1_W11	Absolwent zna i rozumie zasady klasyfikacji i nomenklatury organizmów oraz główne grupy systematyczne